

СЕКЦІЯ 8
ГІГІЄНА СЕРЕДОВИЩА І ВИВЧЕННЯ НОВИХ АНТИМІКРОБНИХ РЕЧОВИН
В ЕКСПЕРИМЕНТІ І КЛІНІЦІ

Бендас В.В.
МІКРОБІОЛОГІЧНИЙ ПЕЙЗАЖ ВУЛЬВОВАГІНАЛЬНОГО ВМІСТУ ЖІНОК
ІЗ НЕПЛІДНІСТЮ І ТИПУ

Кафедра мікробіології та вірусології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Актуальність проблеми непліддя подружніх пар на сьогодні зберігається, про що свідчить багато публікацій в медичній періодиці. Частота жіночого непліддя складає від 8 до 15 % і має тенденцію до збільшення. В більшості публікацій останніх десятиліть відмічається тенденція зміни збудників захворювань репродуктивної системи жінки. Так, в 40-50 роки ХХ століття провідне місце займали стрептококи (31,4 %), в 60-70 роки – стафілококи (54,5 %). На сьогодні провідну роль відіграють збудники інфекцій, що передаються статевим шляхом, а також асоціації грамнегативних та грам- позитивних аеробних та анаеробних мікроорганізмів. Склад мікробіоти вальвовагінального вмісту жінок з непліддям I-го типу залежить від безліч екзогенних та ендогенних чинників, і в основному етіологічними агентами можуть бути як патогенні, так й умовно патогенні аеробні (*S. aureus*, *S. epidermidis*, *N. gonorrhoeae*, *E. coli*, *C. albicans*) та анаеробні мікроорганізми. Бактерії, які беруть участь у формуванні екологічного бар'єру і забезпечують тим самим резистентність вагінального біотопу за рахунок здатності до кислотоутворення (*Lactobacillus*, *Bifidobacterium*, *Peptostreptococcus*) найчастіше виділяють у складі асоціантів. Разом з лактобацилами вони відіграють певну роль для підтримки нормобіоти та оптимізації фізіологічних функцій. Часто відмічається асоціація декількох мікроорганізмів. До складу нормального вальвовагінального вмісту входять різноманітні анаеробні або аеробні грампозитивні і грамнегативні мікроорганізми, сумарний титр яких складає $10^8 - 10^{12}$ КУО /мл. Серед них факультативно – анаеробні бактерії зустрічаються в концентрації $10^5 - 10^9$ КУО /мл.

Мета дослідження - провести аналіз мікробіоти вальвовагінального вмісту жінок із непліддям I-го типу.

Обстежено 89 жінок репродуктивного віку з непліддям I-го типу. Середній вік становить: 27.00 ± 2.37 років. У всіх жінок для бактеріологічного і мікологічного обстеження у стерильних умовах забирали вальвовагінальний вміст у стерильні центрифужні пробірки. До матеріалу додавали десятикратний об'єм стерильного фізіологічного розчину натрію хлориду, одержували розведення 1:10 (10^{-1}). На одержаній суміші готували титраційний ряд від (10^{-2} до 10^{-7}), із якого робили висів 0,01 мл на сектори оптимальних поживних середовищ до кожного таксону рівномірно розподіляючи на поверхні твердих середовищ або в товщі напіврідких середовищ.

Факультативні анаеробні та аеробні бактерії вирощували у термостаті (температура 37 °С, 18-24 години, дріжджоподібні гриби роду *Candida*- при температурі 30 °С). Облігатні анаеробні бактерії вирощували у стаціонарному аеростаті (CO₂) incubator T-125 Medicin – Швеція протягом 5-7 днів, інколи до 14 дб. Ідентифікацію виділених таксонів проводили за морфологічними, тинкторіальними, культуральними, біохімічними властивостями, за необхідності визначали ознаки патогенності та антигенну структуру. При вивченні популяційного рівня кожного таксону, з урахуванням того, що число мікробіоти в 1 мл. вмісту досягає мільйонів, результат виражали у десяткових логаритмах кількості життєздатних (колоніютворюючих) мікробних одиниць (lg КУО/мл).

Результати бактеріологічного дослідження: *S. aureus* виділений у 56 обстежених, *S. epidermidis*- у 11 обстежених, *N. gonorrhoeae* – у 8 обстежених, *E. coli* - у 10, *C. albicans* - у 66 обстежених, *Lactobacillus* - у 28 обстежених, *Bifidobacterium* - у 13 обстежених, *Peptostreptococcus* – у 23 обстежених, *Propionibacterium* - у 3 обстежених, *T. vaginalis* - у 52).

Таким чином, у вальвовагінальному вмісті жінок з непліддям I типу головна мікробіота представлена умовно патогенними грибами роду *Candida*, бактеріями роду *Staphylococcus*, вагінальними трихомонадами, більшість яких висівалася в кількості 10^4 і в більшій степені.

Однак, у 38 обстежених були виділені асоціації умовно патогенних мікроорганізмів, що склалися із двох таксонів, у 37 жінок асоціація умовно патогенних мікроорганізмів складалася із трьох таксонів, у 11 обстежених – із чотирьох таксонів. Всього було виділено та ідентифіковано 234 культури умовно патогенних мікроорганізмів. У 76 випадках виділено двох збудників, у 111 трьох збудників, у 44 випадках асоціація складалася із чотирьох збудників.

Однією із причин неплідності у жінок репродуктивного віку з непліддям I типу є колонізація вальвовагінального вмісту патогенними та умовно патогенними мікроорганізмами, а також їхня асоціація. При обстеженні жінок репродуктивного віку з непліддям I типу більшу увагу слід приділяти мікробіологічним чинникам, що спричиняють розвиток з початку гострих, а в подальшому хронічних неспецифічних запальних процесів уrogenітального тракту, які в подальшому можуть призвести до розвитку непліддя. Головним завданням фахівців, що займаються проблемою неплідності I типу є поглиблене вивчення етіологічної ролі мікроорганізмів, що колонізують статеві органи жінки.